

ՀՈԳԵՒՈՐ ՈՐԴԻՈՒԹԻՒՆ

Կ'ըսեն թէ մարդեր կան, որոնց հոգին կ'ապրի ուրիշներու մէջ՝ իրենց մահէն ալ վերջի։ Այս մտածումը վաւերացուցն է հոգեւոր որդիութեան գաղափարին, և նուիրագործումը հոգեւոր հայրութեան։ Քրիստոսն էին համար մանաւանդ ասիկա՝ աստուոր անմահութիւնն է, իբրեւ սկիզբ անդնական կեանքին։

Մեր հոգեւոր Հօր սիրելի յիշատակը, իրաւամբ այդ մտածումով ու զգացումով կը տոգորէ մեր՝ իր հոգեւոր որդիներու հոգին։

Մեզ կ'ըսեն. «Մեղք եղաւ ձեզի, որովհետեւ չհասաք իրմէ ձեռնադրուելու բախտին»։ Ըսել կ'ուզեն անշուշտ՝ թէ չը կրցանք ժառանգել իր հոգեւոր որդիութեան իրաւունքը. նախախնամութեան մէկ անդառնալի կարգադրութեամբ խլուցցաւ ան մենէ։

Ճիշդ չէ սակայն այս մտածումը, վասն զի պարզ յիշատակով մը չէ որ մենք կը կապուինք իրեն, այլ աւելի խորունկ, աւելի սեռն և սերտ իրականութեամբ մը, մահուան կնիքը խորտակելու չափ անհուն սիրով։ Ոչ ոք, բայց եթէ ինքը և մենք գիտենք ասիկա։

* * *

Իր սէրն ու հաւատքը հանդէպ Եկեղեցիին և Ազգին աննուաճ առաքիւնութիւններուն, զմեզ իրեն, և իրմով մեզ զինք զսպանակող իտէպներուն կը միացնեն։ Այդ սիրով վառեց զմեզ, այդ հաւատքով ներշնչեց մեր կեանքը, այդ ճշմարտութեան կնիքը դրոշմեց մեր մատաղ հոգիներուն վրայ, ու վերջապէս այդ համոզումով ծնաւ զմեզ։

«Ա՛խ ինչ անուշ է մտք ծննդական ըլլալ» կը սրբէր ըսել Ան յաճախ, երբ իր մտածումը կ'երթար մեր ռսկեղարեան մտքի երկու մեծ ծնողքներուն։ Ու ինքն ալ արդարեւ եղաւ մին մեր օրերու մտքի մեծ ծնողքներէն, անխոշ՝ բաշխելով իր մտքի և հոգիի շնորհները իր աշակերտներուն և հոգիի որդիներուն։ Դասարանի պահը, պաշ-

տօնական առիթները, և նոյն իսկ այցելութիւններու ընձեռած պատահութիւնները օգտագործեց այս տեսակետով։

Բայց իր հայրութիւնը և մեր որդիութիւնը նուիրագործող միւս կապը՝ իր սէրն էր։ Այս սէրը իր հոգիին ամենէն զանաւորդող զգացումը եղաւ։ Ոչ ոք սիրեց զմեզ այնքան, որքան ինքը. իր նախածքը սիրոյ շունչ մըն էր նետուած մեր աչքերուն. իր խօսքը՝ մեր սրտերը տաքցնող հաւատքն էր. վերջապէս ինք իր բազմակերպ շնորհներով զգացումի նոր հրայրք մը կը բերէր մեզի, նոր շունչ և ապրում կը ներարկէր մեր հոգիներուն՝ կենսագործելով ինքզինքը մեր մէջ։

Իր սրտի և մտքի այս հաղորդակցութիւնը, արգարեւ սրտազին ապացոյցն էր իր հոգեւոր ծնողութեան, և մեր հոգեւոր որդիութեան։ Այլևս ինչ փոյթ եթէ սեւ վեղարը իր իսկ ձեռքով չգետնեց մեր գլուխներուն, կամ եթէ չփաթթեց փիւրնը մեր մարմիններուն, վասն զի այդ հաղորդակցութիւնը բնազդին չափ զօրաւոր, բաւ էր մեր հոգեւոր որդիութիւնը իրագործելու։

Այս հանգամանքով արգարեւ մեր հոգեւոր Հայրը կ'ապրի մեր մէջ, հակառակ իր փակուած գերեզմանին։

* * *

Կը բաժնուիս յաւէտ քու որդիներէդ Հայր սիրելի, բայց կը հաւատանք թէ մեր մէջն ես միշտ, անբացատրելի բայց զգացուած խորհուրդով, և յաւերժական որդիութեան յիշատակով։

Ունիւն ու արցունք յիշատակիդ։

ԺԻՐԱՅԻՍՐԿ. Յ. ՈՍԿԱՆԵԱՆ

